

PRESSMEDDELANDE nr 45/25

Luxemburg den 8 april 2025

Domstolens dom i mål C-292/23 | Europeiska åklagarmyndigheten (Rättslig prövning av processuella beslut)

Processuella beslut av Europeiska åklagarmyndigheten som kan påverka den rättsliga ställningen för de personer som bestrider besluten ska kunna bli föremål för rättslig prövning

Denna prövning behöver emellertid inte nödvändigtvis ske genom en direkt talan, under förutsättning att prövningen innefattar en kontroll av att den berördes fri- och rättigheter har iakttagits

Processuella beslut av Europeiska åklagarmyndigheten som kan påverka den rättsliga ställningen för de personer som bestrider besluten ska kunna bli föremål för rättslig prövning. Det ankommer på den nationella domstolen att genom en konkret och särskild bedömning avgöra om dessa personers rättsliga ställning har förändrats.

Kravet på att denna prövning ska kunna ske genom en direkt talan gäller emellertid endast när det i nationell rätt föreskrivs ett sådant rättsmedel för att direkt kunna bestrida liknande beslut från de nationella myndigheterna.

Europeiska åklagarmyndigheten är ett oberoende EU-organ med ansvar för att utreda, lagföra och väcka talan mot förövare av brott som skadar unionens ekonomiska intressen. Europeiska åklagarmyndigheten verkar på två nivåer: Dels på en central nivå, bestående av det centrala åklagarkontoret, förlagt till myndighetens säte i Luxemburg, dels på en decentraliserad nivå, bestående av de europeiska delegerade åklagare som är placerade i medlemsstaterna.

Europeiska åklagarmyndigheten driver en brottsutredning i Spanien för bedrägeri avseende EU-bidrag. De europeiska delegerade åklagare som ansvarade för handläggningen av detta ärende kallade två personer till vittnesförhör.

De personer som var föremål för utredningen bestred kallelsen av ett av dessa vittnen. Den nationella domstol som i Spanien har behörighet att pröva Europeiska åklagarmyndighetens utredningsåtgärder har vänt sig till EU-domstolen. Den nationella domstolen har påpekat att en sådan rättslig prövning endast är möjlig i vissa uttryckligen angivna fall, vilka inte omfattar kallelse av vittnen. Den anser emellertid att beslutet är en rättsakt som kan ha rättsverkningar i förhållande till tredje man. Den nationella domstolen anser därför att den prövning som enligt unionsrätten¹ gäller för denna typ av rättsakter bör kunna genomföras för att förhindra en omotiverad begränsning av de rättigheter som följer av unionsrätten.

I sin dom betonar EU-domstolen att det ankommer på **den behöriga nationella domstolen** att, efter en konkret och särskild bedömning, **avgöra** om kallelsen av vittnen kan **påverka den rättsliga ställningen** för de personer som är föremål för utredningen. Om så är fallet ska ett sådant beslut kunna bli föremål för en **rättslig prövning vid domstol**.

Detta innebär emellertid inte nödvändigtvis att **denna prövning** måste ske genom en **direkt** och specifik **talan**. Prövningen kan **även** genomföras **accessoriskt** under förutsättning att rätten till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol samt oskuldspresumtionen och rätten till försvar iakttas.

Om det i nationell rätt föreskrivs en **möjlighet att direkt överklaga ett liknande beslut från de nationella myndigheterna**, måste emellertid **samma möjlighet** finnas när det gäller **Europeiska åklagarmyndighetens beslut**.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext och eventuellt en resumé](#) av domen publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎(+352) 4303 3127.

Håll dig uppdaterad!

¹ [Rådets förordning \(EU\) 2017/1939](#) av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten.